

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **D. Ch.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 15. 5. 2018, č. j. 33 A 71/2016 – 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Zlína, odboru občansko-správních agend ze dne 18. 1. 2016, č. j. MMZL 005848/2016, sp. zn. MMZL-120338/2015-ML-PŘ-OOSA-3333/2015 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterých se měl dopustit tím, že dne 31. 7. 2015 v době okolo 19:10 hod., v obci Zlín, místní části Louky, na účelové pozemní komunikaci v prostoru benzinové čerpací stanice ÖMV, řídil vozidlo tovární značky Škoda Octavia (RZ X), přičemž nebyl na sedadle za jízdy připoután bezpečnostním pásem, ačkoliv jím toto sedadlo bylo povinně vybaveno. Tímto jednáním z nedbalosti porušil § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Dále byl prvostupňovým rozhodnutím žalobce uznán vinným z téhož přestupku tím, že jako řidič téhož vozidla nerespektoval svistou dopravní značku č. B2 – Zákaz vjezdu všech vozidel. Tímto jednáním porušil z nedbalosti § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za tyto

přestupky mu byla uložena jako sankce pokuta ve výši 2000 Kč a povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 1000 Kč.

[2] Rozhodnutím ze dne 5. 4. 2016, č. j. KUZL-14870/2016, sp. zn. KUSP-14870/2016/DOP/Od, žalovaný zamítl odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jako opožděné.

II.

[3] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji zamítl rozsudkem ze dne 15. 5. 2018, č. j. 33 A 71/2016 – 37.

[4] V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že předmětem sporu mezi stranami je pouze otázka, zda blanketní odvolání zmocněnce žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí bylo podáno opožděně. Mezi stranami není sporné, že zástupci žalobce bylo doručeno prvostupňové rozhodnutí dne 29. 1. 2016 a posledním dnem k podání odvolání tak bylo pondělí 15. 2. 2016. Žalovaný vycházel z data podání odvolání ke dni 16. 2. 2016, a to proto, že toto datum bylo uvedeno v systému sledování zásilek přístupném na internetových stránkách České pošty, s.p. Podle krajského soudu rozpor v datu vyplývajícím z otisku razítka na poštovní obálce (17. 2. 2016) a datu vyplývajícím ze systému sledování zásilek lze vysvětlit zvláštním charakterem služby Postservis (elektronické podání zásilek), kdy zásilka je nejprve přijata ke zpracování, poté vytištěna, zalepena do obálky a předána k vlastní poštovní přepravě. Pokud žalovaný vycházel v napadeném rozhodnutí z data 16. 2. 2016, a nikoliv z data podání uvedeného na obálce, postupoval zcela racionálně a logicky ve vztahu k povaze tohoto způsobu odesílání poštovních zásilek. K tvrzení žalobce, že zásilka s blanketním odvoláním byla podána k poštovní přepravě již dne 15. 2. 2016, krajský soud uvedl, že předložený podací lístek je dokladem o elektronickém objednání vytvoření zásilky a nikoliv dokladem o podání zásilky k držiteli poštovní licence ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu. V této souvislosti poukázal na závěr rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu obsažený v usnesení ze dne 19. 12. 2017, č. j. 10 As 20/2017 - 49, publ. pod č. 3684/2018 Sb. NSS, podle něhož „[d]en elektronické objednávky služby DopisOnline přes webovou stránku <https://online.postservis>, není okamžikem podání zásilky k poštovní přepravě ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu.“ Tento právní závěr je rozhodný i pro posuzovanou věc a krajský soud neměl důvod se od něj jakkoliv odchýlit. Žalobcem předložený podací lístek tak neprokazuje, že blanketní odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bylo podáno k poštovní přepravě dne 15. 2. 2016, tj. v poslední den lhůty k podání odvolání, jak se žalobce domníval.

III.

[5] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[6] Podle stěžovatele není podstatné, jaké datum pošta uvede na obálce, nebo kdy pošta zásilku vytiskne, dá do obálky a začne přepravovat, ale podstatný je pouze moment

pokračování

předání zásilky poště za účelem jejího doručení příjemci, k čemuž došlo dne 15. 2. 2016. Rovněž z § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, který stanoví, že poštovní zásilka obsahující podání musí být v poslední den lhůty podána držiteli poštovní licence, nelze dovodit výklad zastávaný žalovaným a následně i krajským soudem. Takový výklad je extenzivní a nerespektuje zásadu priority ústavně konformní interpretace.

[7] Stěžovatel odkázal v kasační stížnosti rovněž na judikaturu Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu týkající se způsobu výkladu nejednoznačných právních ustanovení. Současně stěžovatel uvedl, že měl legitimní očekávání, že lhůta byla zachována, a to s ohledem na podací lístek, na kterém je uvedeno datum 15. 2. 2016, tedy poslední den lhůty. Stěžovatel zároveň poukázal na to, že nevidí důvod, proč by mu mělo být přičítáno k tíži pochybení pošty.

[8] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že rozsudek krajského soudu je v souladu s právním názorem vysloveným v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2017, č. j. 10 As 20/2017 - 49. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

V.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] V nyní posuzovaném případě je nesporné, že prvostupňové rozhodnutí bylo doručeno zmocněnci stěžovatele dne 29. 1. 2016. Posledním dnem lhůty k podání odvolání podle § 83 odst. 1 správního řádu proto bylo pondělí 15. 2. 2016. V tento den provedl stěžovatelův zmocněnec pouze elektronickou objednávku služby DopisOnline.

[13] Pro posouzení právní otázky včasnosti stěžovatelova odvolání je stěžejní výklad § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, podle kterého „[p]okud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, (...) je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání držiteli poštovní licence anebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě; nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.“

[14] Úvodem Nejvyšší správní soud připomíná, že otázkou včasnosti podání v kontextu využití služby DopisOnline se již zabýval opakovaně, a to i po vydání zmíněného usnesení rozšířeného senátu, ze kterého vycházel krajský soud (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 1 As 352/2017 - 30; ze dne 7. 2. 2018, č. j. 3 As 16/2017 - 45; ze dne 31. 1. 2018, č. j. 6 As 14/2017 - 39; ze dne 24. 5. 2018, č. j. 7 As 118/2018 - 39; ze dne 14. 6. 2018, č. j. 10 As 110/2018 - 35; ze dne 23. 8. 2018, č. j. 1 As 115/2018 - 35; ze dne 28. 8. 2018, č. j. 2 As 106/2018 - 33; ze dne 16. 10. 2018, č. j. 2 As 119/2018 - 38; nebo ze dne 27. 3. 2019, č. j. 2 As 101/2018 - 36).

[15] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 19. 12. 2017, č. j. 10 As 20/2017 - 49, popsal povahu služby „DopisOnline“, která „umožňuje zákazníkovi elektronicky objednat zpracování a podání poštovních zásilek uvedených v poštovních podmínkách. Jedná se o kombinaci několika dílčích služeb, v rámci kterých Česká pošta zabezpečí zpracování zásilek a dále jejich podání do poštovní sítě. Zpracováním zásilky se rozumí její tisk a kompletace (balení a potisk obálky), elektronickou objednávkou pak objednávka služeb České pošty prostřednictvím elektronického formuláře na webu“. Rozšířený senát zdejšího soudu dále shledal, že „vztah mezi Českou poštou a zákazníkem při poskytování posuzované služby je smíšené povahy, s tím, že jednotlivým fázím (dílčím službám) smluvního vztahu odpovídá i odlišná právní regulace. Prvotní smlouva je mezi zákazníkem a Českou poštou uzavřena okamžikem, kdy pošta akceptuje objednatelem řádně vyplněnou a potvrzenou elektronickou objednávku. Do okamžiku poštovního podání se smluvní vztah řídí občanským zákoníkem. Poštovní smlouva podle zákona o poštovních službách je mezi Českou poštou a zákazníkem uzavřena teprve podáním zásilky do poštovní přepravy. Okamžik, ke kterému je zásilka podána k poštovní přepravě z hlediska kogentního § 40 odst. 1 písm. d) s. ř., nemůže být určen soukromoprávním ujednáním, tj. Obchodními podmínkami služby „DopisOnline“ či subjektivním pocitem zákazníka, jak se mu tato služba navenek jeví. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře vždy důsledně rozlišoval soukromoprávní ujednání mezi zákazníkem a Českou poštou, oproti veřejnoprávní povinnosti České pošty vyplývající ze zákona o poštovních službách a procesních předpisů typu správního řádu (srov. například rozsudek ze dne 7. 4. 2015, č. j. 3 As 178/2014 - 31, ve vztahu ke službě odnoš zásilek, respektive rozsudek ze dne 30. 6. 2010, č. j. 1 As 10/2010 - 47, ve vztahu ke službě dosílka). Ani v jednom z uváděných rozsudků nepřevážila (možná) opačná očekávání zákazníků České pošty. Úvaha, dle které vnímá zákazník uvedenou službu ve svém komplexu jako jeden „balíček“, je zcela nepodložená a z hlediska posouzení dodržení zákonem stanovených lhůt irelevantní. Česká pošta se převzetím elektronické objednávky zavazuje jednak zpracovat objednávku do podoby listinné zásilky, což ještě není poštovní službou, jednak následně zajistit její doručení, tj. podat zásilku k poštovní přepravě. Veřejnoprávní regulací silně ovlivněný vztah, upravený zákonem o poštovních službách a poštovními podmínkami, vznikne až ve chvíli předání vytvořené listinné zásilky k poštovní přepravě, kdy je uzavřena poštovní smlouva. Teprve uzavřením poštovní smlouvy je zásilka podána k poštovní přepravě a pouze tento okamžik je rozhodný pro posouzení včasnosti podání z hlediska dodržení veřejným právem stanovených lhůt. Poštovní zásilkou se dle § 2 písm. a) zákona o poštovních službách rozumí adresná zásilka v konečné podobě, ve které má být provozovatelem dodána. Toto ustanovení je naprosto jednoznačné. Nelze vycházet z odlišného ujednání v soukromoprávním vztahu mezi odesílatelem a Českou poštou. Zákonodárce v zákoně o poštovních službách samozřejmě mohl upravit fikci podání neexistující zásilky. Důležité však je, že tak neučinil. Právní fikce je právně technický postup, pomocí něhož se považuje za existující situace, jež je zjevně v rozporu s realitou, a která dovoluje, aby z ní byly

pokračování

vyvozeny odlišné právní důsledky, než ty, které by plynuly z pouhého konstatování faktu. Právní fikci však ve vztazích veřejnoprávních nebo veřejnoprávní metodou regulací ovlivněných nelze konstruovat soudně, nelze ji ani vytvářet ujednáním mezi stranami, rozporným s kogentní veřejnoprávní normou. Dovožovat fikci bez jakéhokoliv zákonného ukotvení pouze z obchodních podmínek soukromoprávní povahy či ze subjektivního pocitu zákazníka, jak se mu ta či ona služba jeví, proto není možné.“

[16] Podle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu tak není žádný rozumný důvod se domnívat, že v případě služby „DopisOnline“, která je službou ryze soukromé povahy, má být za okamžik podání zásilky k poštovní přepravě považován z hlediska veřejného práva již den objednání této služby, bez ohledu na to, kdy pošta skutečnou zásilku zpracuje a předá ve smyslu zákona o poštovních službách k poštovní přepravě. Lze proto shrnout, že den elektronické objednávky služby „DopisOnline“ není okamžikem podání zásilky k poštovní přepravě ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu. Stěžovatelem odkazovaný náleze Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2006, sp. zn. IV. ÚS 110/06, na tuto kauzu ve světle závěrů rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu nedopadá, neboť se vztahuje k podávání klasických listovních zásilek.

[17] Ve vztahu k podacímu lístku pak rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve shora citovaném usnesení konstatoval, že tento není veřejnou listinou, které svědčí presumpce správnosti. Charakter veřejné listiny vymezuje správní řád v § 53 odst. 3 jako listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány nebo orgány územních samosprávních celků v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za veřejné. Pro podací lístek (stejně jako pro každou jinou listinu soukromou) platí, že určitou důkazní sílu má, ovšem stačí formální popření jeho správnosti, aby nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno toho, kdo tvrdil skutečnosti, jež měly být podacím lístkem doloženy. V rozsudku ze dne 25. 1. 2018, č. j. 10 As 20/2017 - 62, přitom Nejvyšší správní soud uvedl, že datum uvedené na (elektronickém) podacím lístku zjevně míří na okamžik objednání zásilky. Okamžik podání zásilky ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu je však určen až dnem, kdy zásilka skutečně vznikla, byla tedy vytištěna a zkompletována. Toto datum je poté vyznačeno na obálce.

[18] Jestliže stěžovatel v kasačních námitkách nesouhlasil s právním posouzením otázky, kdy v daném případě došlo k podání ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, je třeba konstatovat, že názor krajského soudu plně respektoval závěry, k nimž dříve dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve shora citovaném usnesení ze dne 19. 12. 2017, č. j. 10 As 20/2017 - 49. Stěžovatel však současně tvrdil, že právní názor přijatý rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu je pouze jedním z možných výkladů, navíc ústavně nekonformním a formalistickým, a proto se jím krajský soud neměl řídit.

[19] K těmto výhradám stěžovatele odkazuje Nejvyšší správní soud na ustálenou judikaturu zabývající se danou právní problematikou. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 18. 4. 2007, sp. zn. IV. ÚS 613/06 (obdobně též náleze ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. IV. ÚS 2170/08) uvedl, že „[z]měna rozhodovací soudní praxe, zvláště jde-li o praxi nejvyšší soudní instance povolání i k sjednocování judikatury nižších soudů, je ovšem jevem ve své podstatě nežádoucím, neboť takovouto změnou zjevně je narušen jeden z principů demokratického

právního státu, a to princip předvídatelnosti soudního rozhodování. To je prioritním důvodem, proč platná právní úprava předepisuje pro soudy nejvyšších instancí i pro Ústavní soud zvláštní a závazná pravidla přijímání rozhodnutí v situacích, kdy jimi má být jejich dosavadní judikatura překonána. (...) Dokonce i kdyby takovéto procedury nebyly pro uvedené případy pozitivním právem zakotveny, nic by to neměnilo na povinnosti soudů přistupovat ke změně judikatury nejen opatrně a zdrženlivě (tj. výlučně v nezbytných případech opodstatňujících překročení principu předvídatelnosti), ale též s důkladným odůvodněním takového postupu; jeho součástí nezbytně by mělo být přesvědčivé vysvětlení toho, proč, vzdor očekávání respektu k dosavadní rozhodovací praxi, bylo rozhodnuto jinak“. Je pravdou, že judikatura správních soudů není neměnná a stěžovatel může v kasační stížnosti logicky brojit i proti právnímu názoru vyjádřenému v rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 - 56). Okolnosti, za nichž může dojít ke změně judikatury, však názorným způsobem vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 1. 2009, č. j. 1 Afs 140/2008 - 77, když konstatoval, že „[r]elativní stabilita judikatury je nezbytnou podmínkou právní jistoty jako jednoho ze základních atributů právního státu. Z toho plyne závěr, že změny judikatury za situace nezměněného právního předpisu by se měly odehrávat z principiálních důvodů, tedy zejména proto, že se změnily právní předpisy související s právním předpisem vykládaným, resp. došlo ke změně pro věc relevantních právních názorů soudů, k jejichž judikatuře je Nejvyšší správní soud povinen přiblížit, případně se změnily okolnosti podstatné pro působení právní normy dotvořené judikaturou, event. se nově objevily jiné závažné důvody (včetně evidentní nefunkčnosti judikatury ve společenské realitě nebo podstatného zvýšení transakčních nákladů účastníků právních vztahů v důsledku právního názoru zaujatého judikaturou), které poskytnou základ pro změnu právního názoru NSS, pokud potřeba takovéto změny převáží nad zájmy osob jednajících v dobré víře v trvající existenci judikatury“. Podle téhož rozhodnutí Nejvyššího správního soudu „[s]kutečnost, že judikatura byla sjednocena právním názorem rozšířeného senátu, přináší zvlášť významné argumenty ve prospěch setrvání na takto vytvořeném právním názoru. Brojí-li stěžovatel proti takovému právnímu závěru, a současně nepřinese v kasační stížnosti žádné s ním konkurující právní argumenty, postačí v rozhodnutí zpravidla toliko odkázat na příslušné části odůvodnění rozšířeného senátu. Pokud naopak stěžovatel nabídne nové argumenty směřující proti rozhodnutí rozšířeného senátu, musí se s těmito argumenty Nejvyšší správní soud dostatečně vypořádat, event. pokud jimi bude o nesprávnosti právního závěru rozšířeného senátu přesvědčen, předložit věc podle § 17 odst. 1 SŘS rozšířenému senátu.“

[20] Nejvyšší správní soud vycházející z výše uvedeného shledal, že stěžovatel v podané kasační stížnosti nepřednesl žádné nové konkrétní argumenty proti právnímu názoru vyslovenému v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, přičemž také nelze souhlasit s tvrzením stěžovatele o jeho protiústavnosti. Zdejší soud tak na daných závěrech setrvává. Pokud stěžovatel svojí argumentací poukazoval na výklad, který byl učiněn v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2017, č. j. 2 As 330/2016 - 39, je nutné říci, že tento rozsudek byl vydán ještě před nadepsaným usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, a tudíž je tímto překonán. Judikatura Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu, na kterou stěžovatel v této souvislosti dále odkazuje, není přílehlavá, neboť se zabývá klasickým podáváním zásilek, tedy zásilek v listinné podobě, nikoliv podáváním elektronických objednávek, z nichž zásilka teprve vznikne. Krajský soud zcela správně respektoval dříve vyslovený názor rozšířeného senátu, podle

pokračování

kterého den elektronické objednávky služby „DopisOnline“ (jakkoli je tento uveden na dokumentu označeném jako podací lístek) není okamžikem podání zásilky k poštovní přepravě ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu.

[21] Co se týče námitky stěžovatele, že podle poštovních podmínek se za den podání považuje den, kdy byla Česká pošta, s. p., o poštovní službu požádána, Nejvyšší správní soud k tomu odkazuje na rozsudek ze dne 28. 8. 2018, č. j. 2 As 106/2018 – 33, v němž bylo vyloženo, že „[d]le čl. 1 odst. 1 Poštovních podmínek České pošty však tyto podmínky dopadají pouze na služby, které pošta poskytuje na základě zákona o poštovních službách. To ovšem není posuzovaný případ, neboť elektronické doručení objednávky na zpracování a podání poštovních zásilek je soukromoprávním jednáním v režimu občanského zákoníku. Je sice pravdou, že čl. 5 odst. 2 obchodních podmínek služby „DopisOnline“ stanoví, že „za den podání se považuje den, v němž byl podnik o poštovní službu požádán doručením elektronické objednávky obsahující dopis“, jedná se však o ustanovení dokumentu soukromoprávní povahy, který jakkoliv zavádějícím způsobem informuje své zákazníky o podání nikoliv ve smyslu veřejnoprávních předpisů, nemůže nikterak ovlivnit aplikovatelnost výše uvedených závěrů rozšířeného senátu, neboť rozhodný okamžik podání zásilky k poštovní přepravě nemůže být určen soukromoprávním ujednáním.“ S ohledem na shora citované, jakož i dříve učiněné závěry tedy Nejvyšší správní soud i tuto námitku vyhodnotil jako nedůvodnou.

[22] Pokud stěžovatel dále nesouhlasil s tím, že elektronický podací lístek není veřejná listina, Nejvyšší správní soud i k této námitce uvádí, že se jedná o otázku v jeho judikatuře již posouzenou, a to právě usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu. Podací lístek není veřejnou listinou, které svědčí presumpce správnosti, a tudíž krajský soud ani v tomto případě nepochybil, když ve svém rozhodnutí vycházel plně z názoru Nejvyššího správního soudu.

[23] Ke stěžovatelově námitce týkající se legitimního očekávání, že jeho podání bylo učiněno v den, který byl uveden na podacím lístku, Nejvyšší správní soud opětovně poukazuje na svůj rozsudek ze dne 28. 8. 2018, č. j. 2 As 106/2018 – 33. V něm bylo konstatováno, že „... z obchodních podmínek této služby (tj. „DopisOnline“) mu (tj. žalobci) mohlo a mělo být známo, že zprávy přijaté do 16:00 hod. je Česká pošta povinna zpracovat ještě též den, zprávy přijaté po 16:00 hod. však zůstávají v systému pošty v elektronické podobě až do příštího dne, kdy je ze zprávy vytvořena zásilka a tato podána k poštovní přepravě. Z obchodních podmínek taktéž plyne, že až do okamžiku poštovního podání elektronicky objednané zásilky v listinné formě se vztah řídí výhradně občanským zákoníkem, nikoliv zákonem o poštovních službách, proto i argumentace stěžovatele o předběžném schvalování poštovních podmínek Českým telekomunikačním úřadem je v tomto případě irelevantní. Dokument označený jako „podací lístek“ v této fázi smluvního vztahu není proto podacím lístkem ve smyslu zákona o poštovních službách, je pouze jakýmsi potvrzením přijaté elektronické objednávky a datum na něm uvedené míří na okamžik objednání zásilky. Sama skutečnost, že na podacím lístku není uvedeno, že by objednávka byla učiněna „po rozhodné době“ nebo že se datem podání nemyslí datum „v obvyklém významu“, neznamená žádné pochybení České pošty, alespoň ne ve veřejnoprávní rovině. Ani stěžovatelovo tvrzení, že podací lístek nebyl generován okamžitě, ale s časovým odstupem, na věci nic nemění, neboť z výše citovaných obchodních podmínek jasně plyne, že po 16. hodině se objednané zakázky již nekompletují.“ V tomto kontextu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 10. 2018,

č. j. 2 As 119/2018 – 38, dále doplnil, že „stěžovatel netvrdí a ani nedokazuje, že by podání obsahující odvolání učinil před 16. hodinou posledního dne lhůty, tedy že by Česká pošta nesplnila svůj soukromoprávní závazek zpracovat tuto objednávku do listinné podoby, vytvořit z ní zásilku a tuto podat k poštovní přepravě. I v tomto případě by však byl porušen pouze soukromoprávní nárok stěžovatele v režimu občanského zákoníku.“ Uvedené závěry jsou přitom plně aplikovatelné i na nyní projednávaný případ, a tudíž je daná kasační námitka stěžovatele nedůvodná.

[24] Námitky stěžovatele, že nemusel znát podmínky služby „DopisOnline“, protože zprávu vytvářel pomocí webové aplikace „Listonoška“, a že v tomto konkrétním případě nebylo nijak prokázáno, že by Česká pošta, s. p., v den uvedený na podacím lístku (tj. 15. 2. 2016) předmětnou poštovní zásilku skutečně nevytvořila v listinné podobě a nezačala ji přepravovat, jsou podle názoru Nejvyššího správního soudu nepřipustné, neboť nebyly uplatněny v řízení před krajským soudem, ač tak mohlo být učiněno (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[25] Stěžovatel přitom výše uvedené argumenty poprvé uplatnil až v podané kasační stížnosti. V žalobě nejsou obsaženy. Nebyly vzneseny ani na jednání ve věci před krajským soudem, jež se konalo dne 15. 5. 2018, tedy již po vydání (19. 12. 2017) usnesení rozšířeného senátu a jeho publikaci na webu Nejvyššího správního soudu (k ní došlo v první polovině ledna 2018). Právní názor vyslovený v rozhodnutí rozšířeného senátu měl a mohl vést stěžovatele, a zejména jeho zástupce, jímž byl advokát, k úvaze ohledně případné revize či doplnění jeho argumentace. Za určitých okolností totiž s ohledem na judikaturní obrat mohou být přípustně uplatněny argumenty jako samostatné žalobní body i po uplynutí koncentrační lhůty podle § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. (viz nejnověji nález Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. II. ÚS 3189/16, body 28 až 38, zejména bod 38, a tam citovaná prejudikatura Nejvyššího správního soudu, zejména jeho rozsudek ze dne 17. 12. 2007, č. j. 2 Afs 57/2007 - 92, v němž se prolomení koncentrační lhůty připouští mj. i v případech judikaturních odklonů, k nimž dojde po uplynutí žalobní lhůty, jež je i lhůtou koncentrační). K jednání krajského soudu se však za stěžovatele nikdo nedostavil, ač on i jeho zástupce byli řádně obesláni. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o nové důvody, které nebyly uplatněny v řízení před krajským soudem, ač tak mohlo být učiněno, Nejvyšší správní soud tyto námitky vyhodnotil jako nepřipustné a věcně se jimi nezabýval.

[26] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[27] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 9. července 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu